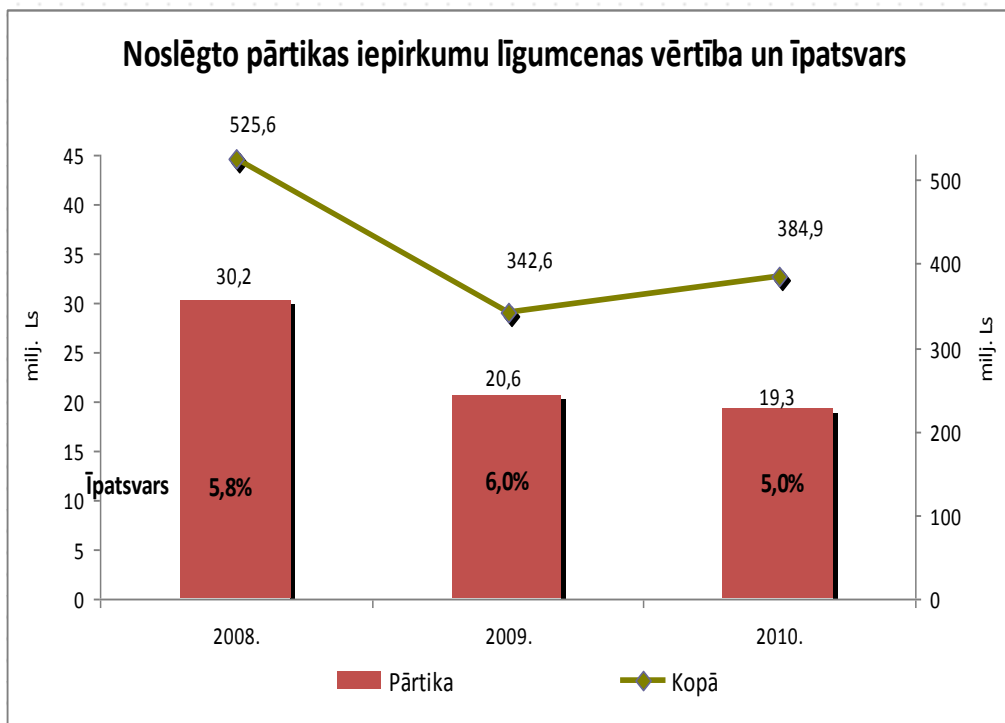

Par pārtikas publiskajiem iepirkumiem

Zemkopības ministrija
2012.gada 12.decembris

Kāpēc pārtikas produktu iepirkumi ir tik svarīgi Latvijas pārtikas nozarei?

2008. gadā bija noslēgti 432 pārtikas iepirkumi,
2009. gadā - 372, bet 2010. gadā jau 618

Tādēļ ka:

pārtikas publisko iepirkumu vērtība pēdējos gados ir vidēji **20 milj. Ls** gadā, attiecīgi veidojot:

- **ap 5%** no kopējās publisko iepirkumu vērtības un
- **ap 2%** no pārtikas realizācijas vērtības.

Latvijas pārtikas ražotājiem svarīgas ir visas noieta iespējas, tādēļ nepieciešams palielināt tieši vietējo ražotāju tirgus daļu iepirkumos!!

Pašvaldību loma un iespējas

Pašvaldību kā publisko iepirkumu veicēju kompetence

Atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem –

pašvaldību kā publisko iepirkumu veicēju kompetencē ir **plānot un organizēt publiskos iepirkumus**, kā arī **noteikt**, kādas **prasības**, tostarp uz kvalitāti, apjomu u.c., tiks iestrādātas iepirkumu nolikumos un produktu tehniskajās specifikācijās.

Kā veicināt vietējo pārtikas produktu pārstāvību iepirkumos? (1)

Organizēt iepirkumā nepieciešamo pārtikas preču klāsta sadali daļās, ņemot vērā iepirkumā iekļauto pārtikas preču veidus.

- ❑ Veidojot daļas, var izmantot IUB mājas lapā ievietotās rekomendācijas.
http://iub.gov.lv/files/upload/Partika_Dalijums-dalas_GalaVersija_2812.pdf
- ❑ Formulējot pārtikas iepirkuma pretendentiem obligāti izvirzāmās kvalifikācijas prasības, kuras katrā no pārtikas produktu grupām atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam ir ļoti atšķirīgas un plašas, var izmantot IUB mājas lapā ievietoto kvalifikācijas prasību apkopojumu.
http://www.iub.gov.lv/files/upload/Prasibas_pretdentam_aktualizets_28122011_0.pdf
- ❑ Gadījumā, ja iepirkumā ir paredzēts iegādāties eksotiskos augļus un dārzeņus (piemēram, banānus, apelsīnus utt.), tad „nelikt” tos vienā daļā ar vietējiem sezonālajiem augļiem un dārzeņiem.

Kā veicināt vietējo pārtikas produktu pārstāvību iepirkumos? (2)

Iepirkuma dokumentos paredzēt, ka papildus vērtēšanas kritēriju punkti tiks piešķirti produktiem, kuru kvalitātes prasības atbilst normatīvajiem aktiem par nacionālo pārtikas kvalitātes shēmu („Zaļā karotīte”) vai bioloģiskās lauksaimniecības shēmu.

- Atbilstoši 18.08.2008. MK noteikumu Nr.663 „Prasības pārtikas kvalitātes shēmām, to ieviešanas, darbības, uzraudzības un kontroles kārtība” prasībām, piemēram, konservēto dārzeņu, zaļo zirnīšu ražošanā, dabīgi skābēto dārzeņu ražošanā nevar tikt izmantoti konservanti un krāsvielas;
- Lai salīdzinātu, novērtētu un izvēlētos visizdevīgāko piedāvājumu, var paredzēt piešķirt vērtēšanas kritēriju punktus produktiem vai produktu grupai, kurā iekļauti produkti, kam izvirzītās kvalitātes prasības atbilst normatīvajiem aktiem par nacionālo pārtikas kvalitātes shēmu vai bioloģiskās lauksaimniecības shēmu. Ja piedāvājumi ir līdzvērtīgi, neatkarīgi no iepirkumā piemērotā piedāvājuma izvēles kritērija, iepirkuma līguma slēgšanas tiesības piešķir piedāvājuma iesniedzējam, kura piedāvājumā ir vairāk produktu, kas atbilst nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas vai bioloģiskās lauksaimniecības shēmas prasībām.

Nacionālā pārtikas kvalitātes shēma ("Zaļā karotīte")

MK 18.08.2008. noteikumi Nr.663 „Prasības pārtikas kvalitātes shēmām, to ieviešanas, darbības, uzraudzības un kontroles kārtība” nosaka nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas prasības 12 pārtikas produktu grupām.

Prasības visām produktu grupām:

- 75% ir vietējās izcelsmes izejvielas;
- neizmanto ĢMO un sintētiskās krāsvielas.

Piemēram, galas produktu (t.sk. desu) ražošanā aizliegts izmantot:

- saldētu izejvielu;
- mehāniski atkaulotu gaļu;
- augu izcelsmes olbaltumu;
- tauku -ādu emulsijas;
- pārtikas piedevas uzglabāšanas laika pagarināšanai, garšas, smaržas un ārējā izskata uzlabošanai, vēlamo reoloģisko īpašību nodrošināšanai;
- biezinātājus, recinātājus, stabilizētājus;
- puskūpināto un jēlkūpināto desu ražošanā-fosfātus.

Desu ražošanā izmanto:

- dabīgus vai dabīgi ražotus apvalkus;
- mitruma daudzums noteikts konkrētam desu veidam:
 - ✓ vārītajās desās – 55–70 %;
 - ✓ cīsiņos un sardelēs – 65–70 %;
 - ✓ puskūpinātajās desās – 35–45 %;
 - ✓ jēlkūpinātajās desās – 25–30 %;
- liellopu gaļas produktos – ne vairāk kā 45 %;
- cūkgaļas produktos – ne vairāk kā 65 %.

Kā veicināt vietējo pārtikas produktu pārstāvību iepirkumos? (3)

Kā tehnisko specifikāciju prasību iepirkuma dokumentos paredzēt, ka „x” % no pārtikas preču klāsta vai atsevišķām pārtikas preču grupām jāietver produktus, kas ir ražotiem (audzēti) atbilstoši bioloģiskās lauksaimniecības metodēm, integrētās audzēšanas vai nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas prasībām.

- ☐ Gadījumā, ja iesniegtais piedāvājums nesatur iepirkuma dokumentos prasīto shēmām atbilstošo produktu apjomu – šāds piedāvājums tālāk netiek izskatīts.

Kā veicināt vietējo pārtikas produktu pārstāvību iepirkumos? (4)

Organizēt tādu augļu un dārzeņu iepirkumu, kas atbilst integrētās audzēšanas prasībām.

- ☐ Augļu un dārzeņu integrētās audzēšanas prasības ir noteiktas 15.09.2009. MK noteikumos Nr.1056 „Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas prasības un kontrole kārtība”.
- ☐ Iepirkuma dokumentos paredzēt, ka ēdienkartē izmantojamiem augļiem un dārzeņiem jāatbilst integrētās audzēšanas prasībām.

Iesniedzot savu tehnisko piedāvājumu, piegādātājs apliecina, ka līguma izpildes laikā netiks piegādāti produkti, kas neatbilst integrētās audzēšanas sistēmas prasībām.

Kā veicināt vietējo pārtikas produktu pārstāvību iepirkumos? (5)

Organizēt svaigo sezonālo pārtikas produktu iepirkumus.

- ❑ Iepirkuma dokumentos paredzēt sezonalitātes principu attiecībā uz augļu un dārzeņu piegādēm atkarībā no to pieejamības tirgū atbilstoši vietējo augļu un dārzeņu pieejamības kalendāriem, kā arī ēdienkartes piemērotību sezonālajiem augļiem un dārzeņiem.
- ❑ Pārtikas produktu iepirkuma dokumentos paredzēt, ka papildus vērtēšanas kritēriju punkti tiek piešķirti par produktu piegādi videi draudzīgā veidā, kuras laikā tiek nodrošināts samazināts vides piesārņojums ar izplūdes gāzēm no autotransporta un samazināta ceļa infrastruktūras slodze.

a) Lai salīdzinātu, novērtētu un izvēlētos saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, var paredzēt piešķirt vērtēšanas kritēriju punktus piedāvājumam, kas paredz produktu vai produktu grupu piegādi videi draudzīgā veidā - piemēram, piegādi, kas veikta ne vairāk kā 50 km attālumā.

b) Ja piedāvājumi ir līdzvērtīgi, neatkarīgi no iepirkumā piemērotā piedāvājuma izvēles kritērija iepirkuma līguma slēgšanas tiesības piešķir piedāvājuma iesniedzējam, kura piedāvājumā ir vairāk produktu, kurus paredzēts piegādāt videi draudzīgā veidā, nepārsniedzot iepriekš minētos 50 km.

Vietējo augļu un ogu pieejamība tirgū

Augļi un ogas	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Āboli												
Bumbieri												
Plūmes												
Brūklenes												
Dzērvenes												
Zemenes												
Upenes												
Mellenes												
Krūmcidonijas												
Jānogas												
Ķirši												
Ērkšķogas												
Smiltsērķši												
Avenes												

	Pieejami no noliktavām	LV saražotie augļi un ogas pieejami no noliktavām (pagrabiem)
	Pieejami un "sezonāli"	Optimālais iegādes laiks - zems cenu līmenis
	Pieejami	LV saražotie augļi un ogas pieejami, BET ar augstākām ražošanas izmaksām, tādēļ austākas cenas

Vietējo dārzeņu pieejamība tirgū

Dārzeni	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Kartupeļi												
Galviņkāposti												
Burkāni												
Tomāti												
Sīpoli												
Bietes												
Ķīnas kāposti												
Puķu kāposti												
Gurķi												
Kabači												
Redīsi sarkani												
Ķiploki												
Dilles												
Pētersīļi												
Puravi												
Lociņi												
Skābenes												
Salāti nogrieztie												
Salāti podiņos												
Ķirbji												
Kāļi												
Rutki												
Kātu selerijas												
Pupas lielās zaļās												
Patisoni												
Zirņi												
	Pieejami no noliktavām					LV saražotie dārzeni pieejami no noliktavām (pagrabiem)						
	Pieejami un "sezonāli"					Optimālais iegādes laiks - zems cenu līmenis						
	Pieejami					LV saražotie dārzeni pieejami, BET ar augstākām ražošanas izmaksām, tādēļ austākas cenas						

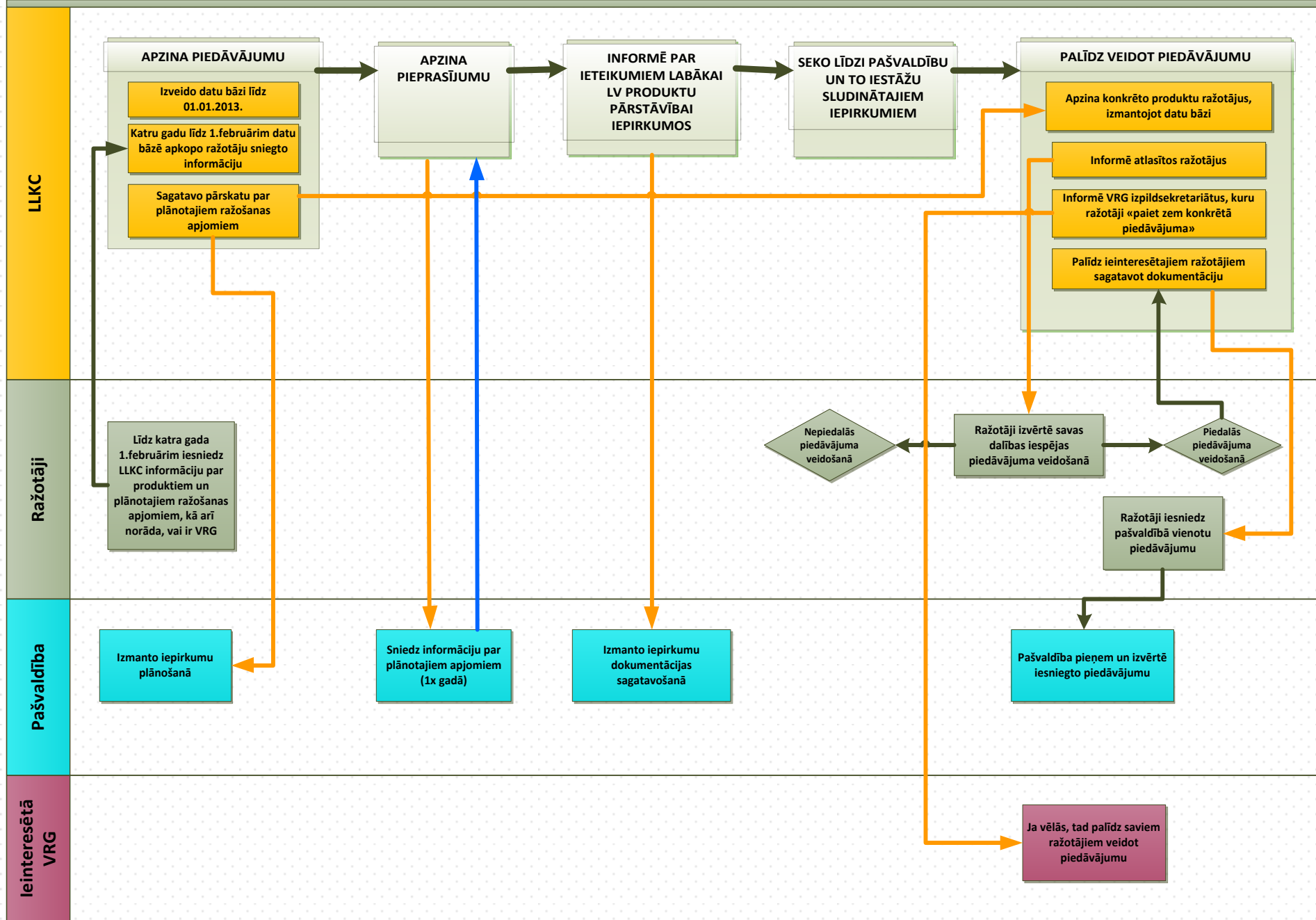
Kā veicināt vietējo pārtikas produktu pārstāvību iepirkumos? (6)

Organizēt tādu pārtikas produktu iepirkumu, kuru ražošanā nav izmantotas sintētiskās krāsvielas un kas nesatur ģenētiski modificētos organismus (GMO), nesastāv no tiem un nav ražoti no tiem.

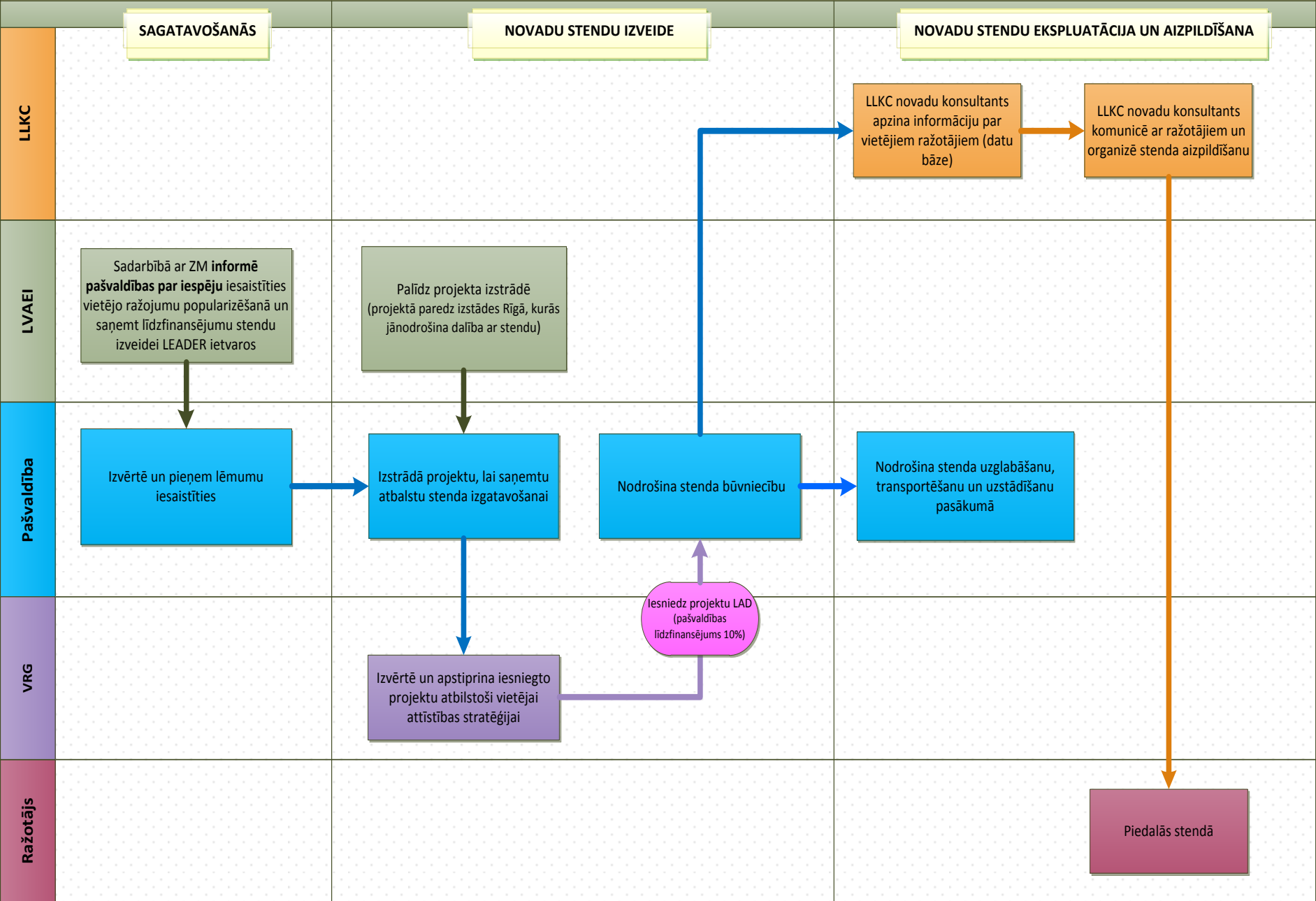
- Iepirkuma dokumentos paredzēt, ka ēdienkartē izmantojamie produkti nedrīkst saturēt ĢMO. Iesniedzot savu tehnisko piedāvājumu, piegādātājs apliecina, ka līguma izpildes laikā netiks piegādāti produkti, kas satur ĢMO.
- Saskaņā ar 13.03.2012. MK noteikumiem Nr.172 „Noteikumi par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem un ārstniecības iestāžu pacientiem” noteiktu pārtikas produktu iepirkumā – piemēram, piena produktu, dārzeņu, gaļas u.c. – jāizvēlas tādi produkti, kuru ražošanā nav izmantotas sintētiskās krāsvielas un kas nesatur ģenētiski modificētus organismus, nesastāv no tiem un nav no tiem ražoti.
- Ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas iepirkumā pretendentiem izvirzīt sekojošas prasības:
 - a) Izstrādāt un iesniegt vienas nedēļas ēdienkarti ar pilnas uzturvērtības aprēķiniem un kalkulāciju;
 - b) Sniedzot ēdināšanas pakalpojumus, pretendents apņemas ievērot LR normatīvajos aktos noteiktās prasības, t.sk. 13.03.2012. MK noteikumos Nr.172 „Noteikumi par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem un ārstniecības iestāžu pacientiem” noteiktās prasības.

Vietējo ražotāju saražotās produkcijas realizācijas veicināšanas iespējas

VIETĒJO RAŽOTĀJU PIEDĀVĀJUMU KONCENTRĒŠANA (RAŽOTĀJU APVIENOŠANA KOPĪGA PIEDĀVĀJUMA IESNIEGŠANAI) DALĪBAI PUBLISKAJOS IEPIRKUMOS

MĀJRAŽOTĀJU UN REĢIONĀLO PĀRTIKAS RAŽOTĀJU SARAŽOTĀS PRODUKCIJAS REALIZĀCIJAS IESPĒJAS
(REĢIONĀLĀS IZSTĀDES UN GADATIRGI)

Paldies par uzmanību!